

На богомілля до почаївської лаври.

Розгорніте Святу Біблію, прогляньте другу книгу Пророка Мойсея „Ісход“, і ви знайдете там таке місце: „Мойсей пас череду далеко, при горі Хориві. Та зобачив він, щось терновий кущ горить огнем і не згорає. Хотів він підійти, щоби ближче глянути на це надзвичайне явище, але почув голос Божий: Мойсеє, Мойсеє, не підходь сюди, роззуйся, бо місце, на котрому ти стоїш, земля свята“ (Ісх. 3, 1-5). Подібно до того, чудесне явище сталося й унас, на Волині, на зорі християнства, на горі Почаївській, де нині красується Свята Успенська Лавра з її великими Святинями. Тут Божя Матір явила Себе світові „в стовпі вогненому, стоячою на горі“. На цьому місці Вона залишила нам слід стопи Своєї,

наповнений водою. Це місце явлення Божої Матери, дійсно, для нас теж „земля свята“, прославлена не раз і надалі великими ми-

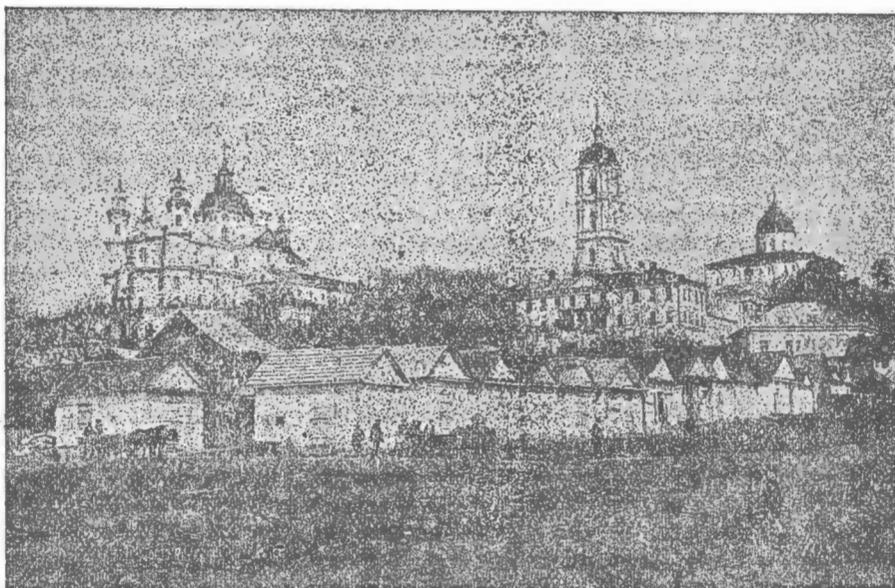
лостями Божими. Цінне для нас це місце. Стільки горячих молитов висловлено на цій дивній горі. Стільки зітхань покаяння й жалю за гріхи знесено тут до Престолу Всевишнього. Стільки богомільців зі всіх країв православного світу перебувало вже в цьому **райському куточку** нашої грішної землі. Стільки духовної втіхи пережито там вірними всякого звання й стану.

Почаївська Лавра й нині приваблює нас до себе якимось особливим релігійним почуттям зворушення й побожності. Коли молишся в Почаївській Ляврі, якось особливо сильно відчуваєш, що Господь коло нас на цьому місці: бачить наші сльози, видить зітхання, чує наші молитви; що Божа Матір, до Святині Котрої ми тут прикладаємось, бачить наше усердя, приймає наші скорботи й возносить їх до Престолу Всевишнього, а ми одержуємо,—що просимо. Воїстину, Свята Лавра „**це дім Божий, це врата небесні**“.

Ми, однак, часто так захоплюємося життєвими турботами, що забуваємо про це **джерело** невичерпаних духовних милостей Божих, а також і про свої **обовязки** до цього святого місця. Забуваємо свої стародавні звичаї батьків і матерей, звичаї піти на богомільля в Почаїв у дні **Лаврських празників**. Такими загально народніми празниками в нас завжди бували **до жнив** — Вознесення Господне, дні Св. Трійці, празники Ап. Йоана Богослова й Св. Миколая Чудотворця, Рождество Йоана Предтечі й Апостолів Петра й Павла. **Після жнив**—Преображення Господнє, Успіння Божої Матери (престольне свято Лаври), Обрітєння мощів Преп. Іова, Ігумена й Чудотворця Почаївського, Усікновення Глави Предтечи, день Різдва Божої Матери, Чесного Хреста й Покрова Божої Матери. —Ці дні відомі були всім—і старим, і малим: по них в кожному селі лічили, коли й кому йти до Почаїва.

Пригадаймо попередні часи. Підходять такі свята, і богомільці, за кілька день до того вже прибувають до Лаври: одні йдуть, другі їдуть—то поодинокі, то цілими гуртками. У всіх оден напрям—одні думки—**до Св. Лаври**. Мандрують вони з торбинками на плечах, з палицями в руках, засмалені, запорошені, змучені, але натїхненно, бо чинять **подвиг для Бога**. Але ось, вони вже у цілі свого паломництва—коло брами Лаври. Тут вони стають на коліна, цілують святу цю землю, проливають сльозу віри, й побожно переступають поріг св. місця. Далі вони тихо підходять до Святині Лаври, проказують молитви з особливим хвилюванням, відчуваючи свою негідність, ніби підіймаючись на гору Сіон. От вони досягли верхніх сходів галереї. Тут перед ними на стіні з'являється образ Спасителя з піднесеними руками; до ніг Господа припадають хворі, діти, старі. Під образом написані слова Св. Євангелії: „**Прїїдите ко Мнї всі труждаючієся и обремененї...**“ (Мө. 12, 28). Далі перед богомольцями вхід до Великої церкви. Тут вони творять свою вдячну молитву за те, що Господь сподобив їх прийти на поклін до Св. Лаври. Й відси тільки розходяться богомільці по гостиницям щоби поскладати свої торбинки, передягнувшись по святочному та почасти своє богомільля в Лаврі. Богомільці звичайно тисячами заповнювали собою церкви Лаври, галерею, гостиниці та містечко Поча-

їв. Всюди море людей. Повно життя й руху. Одні підіймаються до Святинь, допильновуючи черги та порядку, інші сходять до гостиниць, щоби відпочити та підкріпитися. Тут і там чути співи з Богогласника, благання милостині з уст бідних і старців, лірників і калік. Над усім цим розноситься могутній голос лаврського дзвону, що закликає на молитву. Всі тішаться. Всі радуються о Господі, почувавши себе ніби **перед дверима раю...** В часі свого перебування в Лаврі, майже всі богомольці сповідалися, причащалися, запасалися св. водою від стопи Божої Матери, проскурками поминовення своїх рідних та близьких; купували образи, хрестики, подарунки дітям, — і, насичені багатством віри, втішені та очищені від своїх гріхів, повертались до дому, несучи з собою радість святині й задоволення тим, що виконали свою обітницю та обов'язок паломництва до Лаври.

Така побожність паломників в Лаврі пригадує нам біблійні часи: відношення ізраїльтян до Єрусалиму та до гори Сіон. Відкрийте Св. Біблію, й ви там знайдете багато вказівок, як віруючі ізраїльтяне дивилися на св. місто Єрусалим та на гору Сіон, де був храм Живого Бога. З яким молитовним поривом перепливали вони моря, переходили гори, дикі пустині, наражаючись на різні небезпеки, аби лише дійти до св. місця, принести тут пожертву, висловити свої скорботи, вимолити для близьких Божої ласки. Таке відвідування Єрусалиму було обов'язковим для кожного ізраїльтянина. І милість Божа завжди спочивала на таких богомольцях... Те саме бачимо ми й в Новому Заповіті. Перед нами часи Євангельські. Христос Спаситель проповідує по містах та селах, dokonуючи Свого

служення. Надходять свята Пасхи чи Пятидесятниці, — і Божественний Учитель простує Свій шляк до Єрусалиму. Тут Він в ці великі дні повчає людей, творить чудеса та всім свідчить Свою увагу до святині храму. Те ж ми бачимо й з книги Діянъ Св. Апостолів, де оповідається, як Ап. Павел, відбуваючи свою далеку подоріж для проповідання Євангелії, перепливав моря, проходив довгі шляхи, поспішаючи в своїй праці, аби поспіти на свято до Єрусалиму. А пізніші св. подвижники, як, наприклад, Преп. Марія Єгипетська, Преп. Серафим Саровський та ін., діставали вказівки для свого життєвого подвигу в місцях паломництв, перша—в св. місті Єрусалиму, другий—в Київській Лаврі.

Безсумнівно тому, що паломництво до св. місць — угодне Божі й спасенне для наших душ.

Святині Лаври — це наші Православні Святині. Місце нашого спільного молитовного подвигу, покаяння й одержання милостей Божих. Тому паломництво до Лаври є **обовязкове** для кожного віруючого сина й дщери нашої Св. Православної Церкви. Тут ти одержиш втіху в своїх скорботах, очищення своєї совісти від гріхів, обротиш надію на задоволення своїх благань.

Помолись тільки усердно Божій Матері перед її Чудотворним Образом. Попроси заступництва за тебе в Преп. Іова, Ігумена й Чудотворця Св. Лаври, и припади до його Св. Мощів. Поклади, православний християнине, всю свою надію в Бозі, — і получиш те, чого просиш.

Горнись же до Св. Почаївської Лаври. Не затримуйся. Виконай подвиг і обовязок паломництва тудя. Помолись там щиро за себе, за свою родину,—і милість Божя не залишить тебе.

Благословення святинь гори Почаївської нехай будуть з тобою, віруючий християнине, назавжди.

Прот. М. Т.